

Sadržaj:

- uvod
- dva osnovna oblika nacionalizma kod
nas - separatistički i unitaristički1

- potiskivanje demokratije nacionalizmom
i nacionalizma demokratijom
- istorijski koreni nacionalizma
- socijalno – psihološki koreni
nacionalizma2

- nekoliko napomena o tezi da je
“samoupravljanje porodilo nacionalizam”
- društveno – ekonomski koreni nacionalizma3

- specifičnosti modela raspada i uloga nacionalizma
u državnoj dezintegraciji Čehoslovačke,
Sovjetskog Saveza i Jugoslavije – kratak osvrt4

- neravnomeran ekonomski razvitak pojedinih
regiona (republika i pokrajina)5

Uvod

Pod nacionalizmom u njegovom "pozitivnom" smislu se najčešće podrazumeva sinonim za pripadnost i patriotsku lojalnost određenoj naciji, zalaganje za slobodu, nezavisnost, politicko samoodređenje i suverenost svoje nacije. "Pozitivnim" nacionalizmom najčešće se izražava pozitivan odnos pojedinaca prema slobodi i vrednostima nacije, odnosno nacionalne države kojoj pripada. Može se osnovano pretpostaviti da "pozitivni" nacionalizam izražava najmanje ravnodusan, ako ne i pozitivan odnos prema drugim nacijama. Jednom rečju "pozitivni" nacionalizam treba da označi uobičajeno, normalno izražavanje nacionalnog.

Dva osnovna oblika nacionalizma kod nas - separatistički i unitaristički -

U jugoslovenskoj teoriji i praksi postoji razlikovanje separatističkog i unitarističkog oblika nacionalizma.

Separatističkim nacionalizmom se naziva ona vrsta nacionalizma koja apsolutizuje istorijsku i društvenu ulogu nacije i nacionalne države. On se temelji na nacionalnoj mržnji, isključivosti i uskogrudnosti, kao i veličanju istorijske misije vlastite, a negiranju istorijske uloge drugih nacija. Separatistički nacionalizmi kod nas počivaju na ideji "Velike Srbije", "Nezavisne Države Hrvatske", "Velike Albanije" i sl, kao zameni za federativnu, socijalističku, samoupravu i nesvrstanu Jugoslaviju. Pored apsolutizovanja vlastitog nacionalnog interesa i negiranja tuđeg kao i težnja ka formiranju nacionalne države "u etničkim granicama", ovu vrstu nacionalizma karakteriše isticanje u prvi plan onoga što razdvaja narode i narodnosti Jugoslavije. Separatistički nacionalizam svim sredstvima radi na razbijanju ekonomskog i političkog jedinstva Jugoslavije, podstičući sveopšte nacionalno i republičko – pokrajinsko, etatističko zatvaranje u sopstvene granice. Krajnji cilj mu je razbijanje federativne Jugoslavije, odnosno njeno pretvaranje u labavu konfederaciju. Počiva na ideju razbijanja saveznog etatizma u ime stvaranja pluralizma njegovih regionalnih oblika (šir. vid. Sociološka hrestomatija sa komentarima, 1999. str. 227).

Potiskivanje demokratije nacionalizmom i nacionalizma demokratijom

Misli se da je nacionalizam bio uzrok svih posleratnih jugoslovenskih društvenih kriza. Pre bi se moglo reći da su nacionalističke snage javno i agresivno nastupale u svim prelomnim momentima, na svim raskršćima jugoslovenskog društvenog razvoja, u svim situacijama kada je jugoslovensko društvo, iz krize privrednog rasta i zastoja u razvoju društvenih odnosa, pokušavalo da izađe daljim razvojem demokratije. U tim prelomnim trenucima, nacionalizam se javno oglašavao nudeći svoja konzervativna, etatistička rešenja ne samo nacionalnog pitanja već i koncepta ukupnog društvenog razvoja. Nacionalizam se uvek javlja sa prvenstvenim ciljem da predupredi pokušaje daljeg razvoja demokratskih odnosa.

Istorijski koreni nacionalizma

Negativno istorijsko nasleđe kao objektivni izvor nacionalizma su u stvari istorijski nasleđene razlike u ekonomskom, političkom i kulturnom nivou razvoja, kao i na različita istorijska opterećenja u odnosima pripadnika pojedinih nacija, koja se osobito potenciraju u vreme nacionalističkih euforija (poput one od 1970-71. i nastupa albanskog nacionalizma na Kosovu 1981.). Istorijski gledano, jugoslovenski narodi su pripadali različitim religijama i živeli kao pripadnici različitih imperija, od Otomanske, preko Mletačke, do Napoleonove i Austrougarske. Oni koji su želeli da vladaju Balkanom potrudili su se da istaknu te razlike i da, kad god je to bilo moguće, međusobno zavade jugoslovenske narode, imajući u vidu interese različitih velikih sila. Posledice te politike osećaju se i danas u idejama i ponašanju nacionalističkih snaga (šir. vid. Sociološka hrestomatija sa komentarima, 1999. str. 229).

Socijalno – psihološki koreni nacionalizma

Kod nacionalističkih, kao i kod svih drugih fašizoidnih ideologija i pokreta, moraju se razlikovati njegovi izvorni, originarni nosioci u liku privilegovanih socijalnih grupa – klasa i slojeva – od ogromne mase izmanipulisanih i zavedenih pristalica (pre svega, u liku omladine, nesigurnih srednjih slojeva i radništva i seljaštva). Agresivni, javni nastupi

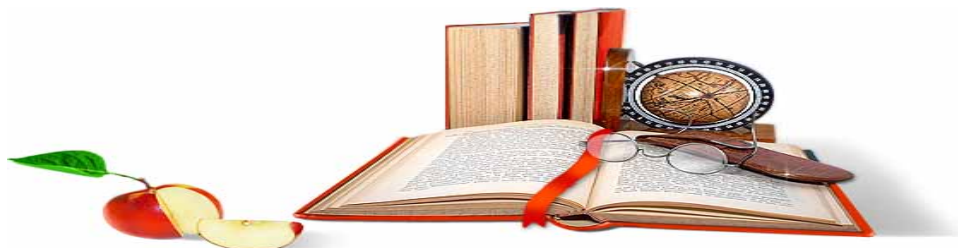
---- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU WWW.MATURSKI.NET ----

WWW.SEMINARSKIRAD.ORG

RAZMENA LINKOVA - RAZMENA RADOVA

RADOVI IZ SVIH OBLASTI, POWERPOINT PREZENTACIJE I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJALI.

WWW.SEMINARSKIRAD.ORG
WWW.MAGISTARSKI.COM
WWW.MATURSKIRADOVI.NET

NA NAŠIM SAJTOVIMA MOŽETE PRONAĆI SVE, BILO DA JE TO [SEMINARSKI](#), [DIPLOMSKI](#) ILI [MATURSKI](#) RAD, POWERPOINT PREZENTACIJA I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJAL. ZA RAZLIKU OD OSTALIH MI VAM PRUŽAMO DA POGLEDATE SVAKI RAD, NJEGOV SADRŽAJ I PRVE TRI STRANE TAKO DA MOŽETE TAČNO DA ODABERETE ONO ŠTO VAM U POTPUNOSTI ODGOVARA. U BAZI SE NALAZE [GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI RADOVI](#) KOJE MOŽETE SKINUTI I UZ NJIHOVU POMOĆ NAPRAVITI JEDINSTVEN I UNIKATAN RAD. AKO U [BAZI](#) NE NAĐETE RAD KOJI VAM JE POTREBAN, U SVAKOM MOMENTU MOŽETE NARUČITI DA VAM SE IZRADI NOVI, UNIKATAN SEMINARSKI ILI NEKI DRUGI RAD RAD NA LINKU [IZRADA RADOVA](#). PITANJA I ODGOVORE MOŽETE DOBITI NA NAŠEM [FORUMU](#) ILI NA

maturskiradovi.net@gmail.com